

“Yabancı Terörist Savaşçılar” (YTS) sorunu, 1979 yılında Afganistan’ın işgaline karşı gelişen direnişe katılanlar ile Çeçenistan, Irak ve Bosna Hersek’te meydana gelen işgal ve iç savaşlar sırasında, dünyanın diğer bölgelerinden savaşmak amacıyla bu ülkelere savaşçıların gelmeleri ile belirgin olarak ortaya çıkmaya başlamıştır. Söz konusu ülkelerdeki karışıklıkların, kısmen de olsa, barış anlaşmaları ile ortadan kaldırılması üzerine, bu savaşçıların dünyanın diğer merkezi otorite boşluğu yaşanan bölgelerine ve çatışma alanlarına geçiş yaparak buralarda mevcut egemen güçlerle savaşmaya başlamaları üzerine YTS sorunu uluslararası bir boyuta taşınmıştır.

Ortaya çıkışı ve gelişimi temel itibarıyla böyle olmakla beraber esas itibarıyla Birleşmiş Milletler (BM) ve Avrupa Konseyinin (AK) özellikle Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve başlıca Avrupa ülkelerinin gündemine; Irak ve Suriye’de meydana gelen karışıklıklar, çatışmalar ve otorite boşluğundan faydalanan bazı grupların Irak ve Şam İslam Devleti (DAEŞ) adı altında terörist faaliyetlere girişmesi ve Dünya’nın çeşitli bölgelerinden terörizm amacıyla buralara intikal eden örgüt üyelerinin sayısının artmaya başlamasından sonra gelmeye başlamıştır.

BM Güvenlik Konseyi’nin (BMGK) 24 Eylül 2014 tarihinde oybirliğiyle aldığı 2178 (2014) sayılı Kararı ile, tüm üye ülkeler, YTS’lere katılımın önlenmesi, bu kişilerin seyahatlerine mani olunması, bu tür oluşumların finansmanlarının engellenmesi ve radikalleşmenin önüne geçilmesi ile ilgili idarî ve adlî tüm tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır. Bu karar ile aynı zamanda, bahsi geçen hususlardaki ülke uygulamalarının yeknesaklık kazanması amaçlanmıştır.

The problem of “Foreign Terrorist Fighters” (FTF) arose notably with those participating in the resistance against the occupation of Afghanistan in the year 1979, the occupations occurring in Chechnya, Iraq and Bosnia-Herzegovina and the civil war, and fighters travelling to these countries from other regions of the world to engage in war. The disarray in the given countries was, to a certain extent, annihilated with peace agreements. The FTF crisis acquired an international magnitude due to fighters segueing to conflict zones and other regions confronted with a central authority gap and engaging in war with the present sovereign power in these regions.

Though the emergence and development of the FTF’s is as mentioned above, the problem became an item on the agenda of the United Nation (UN) and European Council (EC), particularly the United States of America (USA) and major European countries after the disarray in Iraq and Syria, with certain groups exploiting conflicts and the authority gap and undertaking terrorist activities under the name of the Islamic State of Iraq and the Levant (DAESH) and with the increase in the number of organization members moving from various regions across the globe to these areas with the purpose of terrorism.

With the unanimous adoption of resolution 2178 on 24 September 2014 by the United Nations Security Council (UNSC), all member States are obliged to take administrative and legal measures to prevent participation in FTF, interdict these people from travelling, prevent the funding and avoid the radicalization of such groups. This resolution also intends to secure uniformity in the execution of the aforementioned practices in each State.

Mustafa DÜNDAR

AK tarafından üye ülkeler arasında olabilecek uygulama farklılıklarını ortadan kaldırılarak terörizmle mücadeleyi etkin olarak sağlamak üzere 2005 yılında AK Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesi hazırlanmıştır.

Son yıllarda bazı Avrupa ülkelerinde meydana gelen ölümlü saldırıların artması, yabancı bir ülkeye savaşmak amacıyla hareket edenlerin sayılarının hızla çoğalması

ve ortaya çıkan sosyal ve toplumsal sorunlar karşısında anılan sözleşme hükümlerinin yetersiz kalması üzerine, bu sözleşmeye ek bir protokolün hazırlanmasına karar verilmiştir. Ayrıca, BMGK'nın 2178 sayılı kararını AK'ye üye ülkelerde yasal olarak bağlayıcı bir çerçeveye

oturtmak, özellikle bu kararın 4 ilâ 6 ncı maddelerinin uygulanmasını temin ve takip etmek hedeflenmiştir.

2014 yılında hazırlıklarına başlanan AK Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokol 19 Mayıs 2015 tarihinde Bakanlar Komitesince kabul edilmiştir. Bunun üzerine, 22 Ekim 2015 tarihinde Riga/Letonya'da imzaya açılan "AK Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesi Ek Protokolü (CETS No. 217) şu ana kadar 31 ülke tarafından imzalanmıştır. Ülkemiz tarafından da 22 Ekim 2015 tarihinde imzalanan Protokolün uygun bulunduğu dair Kanun tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Dışişleri Komisyonu tarafından TBMM Genel Kuruluna sevkine karar verilmiştir.

Council of Europe drew up the Convention on the Prevention of Terrorism in 2005 to eliminate possible differences among member States so as to ensure that the fight against terrorism is effective.

It was decided that an additional Protocol be prepared due to the insufficiency of the provisions of conventions made to tackle the increasing number of fatal attacks in

Europe in the recent years, the rapid surge in the number of persons moving from one country to another to wage war and the surfacing of social problems. Additionally, the aim is to situate resolution 2178 of UNSC within a legally binding framework for member States of the EC and particularly to

ensure and monitor the practice of articles 4 and 6.

The Additional Protocol to Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism, the preparations of which had started in the year 2014, was approved by a committee of ministers on 19 May 2015. Thereupon, the Additional Protocol to Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism (CETS No.217), opened for signature in Riga/Latvia on 22 October 2015, has been ratified by 31 States up until now. The draft law ratifying the protocol which was signed by Turkey on 22 October 2015 was sent from the Committee on Foreign Affairs of the Grand National Assembly of Turkey (TBMM) to the Committee on Foreign Affairs to the General Assembly of the Grand National Assembly of Turkey.

Ek Protokolün temel amacı, Terörizmin Önlenmesi Avrupa Sözleşmesine bir ek yapılarak YTS ile yakın ilişki içerisinde bulunan bir takım eylemlerin cezalandırılmasını sağlamaktır.

Uluslararası düzeyde suç ihdasına kaynak teşkil etmesi amaçlanan söz konusu protokol terörizm amacıyla bir oluşuma veya gruba katılmak, terörizmle ilgili eğitim almak ve terörizm amacıyla yurtdışına seyahat etmek, bu tür seyahatleri finanse etmek, organize etmek veya kolaylaştırmak gibi, daha önce uluslararası hukukta tanımlanmamış kavramlara dair hukuksal standartlar getirmektedir.

Söz konusu Protokol ile taraf devletlere; bir terörist oluşum veya gruba katılmak amacıyla yurt dışına seyahat etmek veya terörizm amacıyla yabancı bir ülkeye seyahat etmeye teşebbüs eylemlerinin de terörizm suçu kapsamında değerlendirilmesi ve ceza yaptırımına bağlanması yükümlülüğü getirilmektedir.

Ayrıca, terörizm amacıyla ikamet edilen veya vatandaşı olunan ülke toprakları dışına yapılan seyahatlere yardımcı olma veya kolaylaştırma fiillerinin de taraf ülkelerce cezayı gerektiren bir suç olarak düzenlenmesi beklenmektedir. Öte yandan, YTS'lere finans desteği temin edilmesi, özel öneminden dolayı yardım fiiller kapsamında değil, ayrıca ve müstakil olarak Protokol hükmüyle düzenlenmiştir. Bu sebeple, Protokolü imzalayan ülkelerce, terörizm amacıyla yurt dışına seyahat etmeyi mümkün kılacak maddi desteğin tamamının veyahut bir kısmının sağlanması ya da toplanmasının terör suçu olarak düzenlenmesi taahhüt edilmiş olmaktadır.

Protokol'e göre, terör suçlarıyla ilgili düzenlemeler yapılırken; insan haklarına, temel özgürlüklere, hukukun üstünlüğüne ve demokratik değerlerin yanı sıra uluslararası hukukun temel ilkelerine aykırı hükümlere yer vermemek gerekmektedir. Yine Protokol kapsamında yer verilen terör suçları bastırırken, Avrupa ve uluslararası

The primary purpose of the Additional Protocol to the Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism is to ensure that activities linked with Foreign Terrorist Fighters are penalized.

The Protocol in question, intended as a resource for the constitution of an offence at an international level, affords legal standards to previously undefined notions in the international legal system, such as joining a group with the intention of engaging in terrorism, undergoing training in terrorism, travelling abroad for the purpose of terrorism, funding, organizing or facilitating such travel.

The Protocol in question stipulates the obligation to incriminate and impose penalty on activities such as travelling abroad for the purpose of joining a terrorist group or attempting to travel abroad for the purpose of terrorism on the contracting States.

Additionally, acts such as assisting or facilitating travel beyond country of residence or citizenship are expected by contracting States, to be recognized as criminal offences. On the other hand, procurement of funding to Foreign Terrorist Fighters is not constituted as acts of assistance due to its distinctive significance. It is set separately and individually by the provisions of the Protocol. For this reason, with the Protocol signed by the contracting states, it is stipulated that collecting, procuring or raising all or some of the funds to render travel abroad for terrorism possible is an offence of terror.

When making alterations in the Protocol, provisions incompatible with human rights, inherent natural rights, the rule of law and democratic values, as well as the fundamental principles of international law must be excluded. When issuing offences of terror within the context of the Protocol, the rights to free movement, freedom of expression, freedom of association, right to

insan hakları belgelerinde yer alan serbest dolaşım hakkı, ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, din özgürlüğü ve “hukukun üstünlüğü” ilkesine saygı gösterilmesi gerekir. Bununla birlikte, yukarıda belirtilen haklardan bazılarında aykırı kısıtlama getirilmesinin gerekmesi halinde ise, oluşturulacak kuralın orantılılık ilkesine uygun olarak meşru amaçlara ve demokratik toplum düzeni kurallarına uygun olması gerekmektedir. Ancak her halükarda, cezaların geriye yürütülmemesi, işkence ve diğer zalimane, insanlık dışı veya onur kırıcı muamelede bulunmama prensiplerinin mutlak ve dokunulmaz sınırlar olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Terörizm ve teröristlerle etkin mücadele edilmesi, taraflar arasında zamanında bilgi alışverişinin güçlendirilmesi, soruşturma işlemlerinin etkili bir şekilde yapılması ve alınacak tedbirlerin zaman kaybedilmeksizin hayata geçirilebilmesi için üye ülkeler arasında irtibatı temin etmek üzere haftanın 7 günü 24 saat müsait olacak ve süratli bir şekilde iletişim sağlama kapasitesine sahip bir irtibat kişisi belirlenmesi kabul edilmiştir. Böylece, YTS'lerin taraf devletlerin topraklarında kesintisiz olarak takibi sağlanarak terörizmle etkili bir mücadele ortaya konulması amaçlanmıştır.

freedom of religion, and the principle of the “rule of law” detailed in European and international documents on human rights should be respected. Should there arise a need to impose incompatible limitations on any one of the aforementioned rights of persons, the provision must conform to legitimate aims and rules governing the democratic social order in accordance with the principle of proportionality. However, it must be noted that there are absolute and inviolable boundaries to the principles of non-retroactivity of penalties and restraint from torture and other inhuman or degrading treatment.

It has been decided that a contact person, available around the clock 7 days a week and able to provide prompt communication, will be designated to ensure communication among member States to enhance prompt exchange of information among parties, effectively carry out investigations and expeditiously apply the necessary precautions needed to effectively counter terror and terrorism. Thus, by ensuring the continual tracking of Foreign Terrorist Fighters in territories of contracting States, terrorism can be efficiently countered.

